

de Olifant

Ledenmagazine van D66 Amsterdam, juli 2008

In dit nummer:

- Naar een nieuw kiesstelsel?
- Hoe doet D66 dat in Enschede?
- Pechtold en het liberale gezicht van D66
- Internetstrategie noodzakelijk
- Uit de gemeenteraad
- De bonus bonus
- Gehrels - Hoogerwerf

Van de redactie

Vernieuwd, weliswaar niet geheel maar als het ware door de car wash gehaald, is het 3e nummer van de elektronische *Olifant*. Een uitgebreide redactie zorgt ervoor dat dit magazine nooit meer een saai partijblad is. De grote gemene delers bij D66'ers zijn vernieuwingsdrift en vrijzinnigheid. De artikelen stralen dat uit.

Vernieuwing betekent exploratie. We blijven niet in Amsterdam. We exploreren de provincie in Enschede. Daar profileert de plaatselijke afdeling van D66 zich als 'kritisch-constructief', wat wordt vertaald in 'niet meehuilen met de wolven in het bos', maar zowel binnen de partij als naar buiten toe de tekortkomingen proberen te signaleren en daar ook daadwerkelijk iets aan te dóen.

Zelfs een aloude, klassieke opvatting van D66 ontkomt zelfs niet aan vernieuwingsdrift. De keuze voor een districtenstelsel moet ter discussie staan. Een burgerforum, destijds geïnitieerd door toenmalig minister Pechtold, bracht een helder advies uit. Willen de D66'ers volgen?

Pechtold boog zich in een afgeladen D-Café over de vraag hoe liberaal D66 is. Hij wil zich vooral niet vastpinnen op de term liberaal. Vrijzinnigheid is een eerste kenmerk van D66. Niet

iedere liberaal denkt daar zo over; Bokestijn, Van Baalen, Kamp en Teeven staan niet bekend om hun vrijzinnigheid. Liberaal wordt in Nederland in de historie niet meteen met D66 geassocieerd. D66 was democratisch-vernieuwend, pragmatisch, en pas ergens achteraan ietwat liberaal.

Liberalisme claimen is prematuur.

Democraat Barack Obama toonde vernieuwing met zijn internetstrategie. D66 wil natuurlijk niet achterblijven. Een inventarisatie van de mogelijkheden van internet voor de politieke campagne van D66 volgt. TON, conservatief van politiek, maar niet van internetstrategie, loopt voorop. D66 kan dat nog beter. Wellicht dat de veelkleurige *Olifant* in die internetstrategie ook een rol kan spelen.

Een vernieuwende gedachte is te lezen over een strategie voor de topbeloningen. Sociaal – alle werknemers delen mee – en liberaal – het goed presterende bestuur deelt vooral mee. Minder opwindende gewone aankondigingen en verslagen van de activiteiten van de gemeenteraadsfractie zorgen ervoor dat het magazine niet gaat zweven door alleen mooie beschouwingen. Harde dagelijkse politiek houdt nuchter. De redactie is enthousiast en het kan bijna niet anders dan dat u dat als lezer zal voelen.

Inhoud

[3 Portret van een afdeling: Enschede](#)

[5 Naar een nieuw kiesstelsel?](#)

[7 Startdag: opening van het nieuwe politieke seizoen](#)

[8 Hoe liberaal is D66 nou eigenlijk? Verslag D-Café.](#)

[11 Iedere partij heeft een internetstrategie nodig](#)

[13 Uit de gemeenteraad](#)

[16 Verslag debat Gehrels-Hoogerwerf](#)

[18 Doe wat aan excessieve inkomens aan met de bonus
bonus](#)

Colofon

De Olifant wordt gemaakt door een onafhankelijke redactie van de afdeling Amsterdam van D66.

Redactie:

Thijs Baas (hoofdredacteur)

Frans Verhagen

Olivier Morot

Jaap Stikkelbroeck

Kenneth Donau

Sjaak Scheele

[Medewerkers: pagina 19](#)

Het volgende nummer verschijnt op 15 september. Bijdragen naar:

thijs.baas@gmail.com

fverhagen@amerika.nl

© Copyright 2008,
de Olifant & auteurs

Waar is De Zon?

Portret van de afdeling Enschede

D66 afdelingen hebben de neiging zich te concentreren op hun eigen tuintje en op Den Haag. Van elkaar weten ze erg weinig. Waarom gaat het hier goed en daar niet? Wat zijn de steutels tot succes. Eerste deel in een serie artikelen over andere afdelingen in het land.

Door Thijs Baas

Hoewel aanvankelijk Amersfoort en Apeldoorn nog werden geopperd als mogelijke ontmoetingsplekken, werd het toch thuishonk Enschede waar de eerste van een serie bezoeken aan afdelingen elders in het land zou plaatsvinden. Dat dit voor mij goed te combineren was met familiebezoek was een gunstige bijkomstigheid. Het weer zat mee, dus begaf ik

Visie

'Kritisch-constructief', zo kenschetst Jan van Lijf de Enschedese afdeling van D66. Met onder meer de motie *Visie op de Toekomst*, ingediend op het partijcongres in Arnhem in 2004, toonde de Enschedese afdeling in het verleden al meerdere malen aan dat in ieder geval dat kritische aspect geen loze kreet is. Juist in tijden van betrekkelijke electorale voorspoed lijkt er een taboe te rusten op de

heel wat moet gebeuren wil de partij werkelijk klaar zijn voor de klim. Daarom doen de Enschedeërs wederom een appèl op de partij om met een visie over de werking van democratie te komen, inclusief de pijnpunten en suggesties om deze op te lossen. De kroonjuwelen, waarover Pechtold onlangs in *Buitenhof* opmerkte dat ze 'desgewenst op voorraad leverbaar zijn', dragen het risico met zich mee dat ze het perspectief beperken. 'We zijn hoeders van de rechten van burgers, vrije gedachten en zelfontplooiing van burgers' aldus Jan van Lijf. 'Het gaat vaak meer over de vorm dan over

me na een korte rit in een geleende rode Peugeot Partner richting Enschede, om me op het balkon van afdelingsvoorzitter Jan van Lijf te goed te doen aan een Indisch maal en een regionaal biertje. Naast Jan van Lijf was ook bestuurslid Hilde Agterbos aanwezig. Erg veel tijd hadden we niet, want om half negen stond nog een nieuwe ledenborrel op het programma, elders in de stad.

visie-vraag 'wat wil D66 met Nederland over 20 jaar?'. De goede bedoelingen ten spijt wordt het pomen van deze visievraag volgens Van Lijf maar al te eenvoudig afgedaan met een antwoord als 'we hebben het verleden op ons laten inwerken, geleerd van de fouten en we zijn klaar voor de toekomst'. Kwesties als Uruzgan en Hirsi Ali (Jan van Lijf: 'er waren gewichtiger kwesties om het kabinet op te blazen') tonen aan dat er nog

de inhoud. Waar we nog steeds behoefte aan hebben zijn grote plannen en meer idealisme. Welke stappen zijn nodig om een dergelijke visie te bewerkstelligen en niet te veel mee te huilen met de wolven in het bos?'

Digitaal platform

Ook in Enschede is de D66-vertegenwoordiging in de gemeenteraad beperkt tot één fractielid, Evert Westerbeek. Daarnaast zijn er over-

koepelende commissies in de vier Enschedese stadsdelen (Oost, West, Noord en Zuid), maar echt ruimte om de agenda te bepalen is er niet. De inbreng van de jonge fractievertegenwoordiger Eelco Eerenberg moet daarom bijdragen aan wat meer speelruimte voor nieuwe ideeën. Zo is onlangs op initiatief van Eerenberg een digitaal platform voor burgers van de grond gekomen, met voorlopig een proef in 'Zuid'. Het plan voorziet erin dat als digitaal gelanceerde ideeën van burgers, verwoord in een petitie, op voldoende draagvlak kunnen rekenen, de politiek verplicht is om een reactie te geven.

Regionale samenwerking zou zeer wenselijk zijn om een vuist te kunnen maken. En hoewel Overijssel volgens het duo een redelijk aantal actieve afdelingen kent, laat de onderlinge samenwerking vaak te wensen over. Niettemin is er wel degelijk sprake van vruchtbare samenwerking met afdelingen als Almelo en

Hengelo. Daarentegen opereert een actieve afdeling als Ommen weer een stuk autonomer. In die zin wijkt de Overijsselse situatie niet erg af van de actuele Amsterdamse afstemming tussen de stadsdelen, die immers qua bevolking van ongeveer dezelfde orde van grootte zijn. Ondanks de goede

bedoelingen blijkt de praktijk vaak toch een stuk weerbarstiger. Gelukkig lijkt onder het gunstige landelijke gesternte ook in Enschede de aantrekkingskracht van D66 op potentiële leden te groeien.

Enschedees P96

We verplaatsten ons naar het stadshart, waar ondanks een dreigend onweer werd plaatsgenomen op het terras van café De Zon. Dit café-biljart is volgens Jan van Lijf, zeker sinds het aantal leden zodanig is teruggelopen dat de eerdere ruimte voor bijeenkomsten te groot werd, de ideale plek voor partijactiviteiten. Niet alleen vanwege de betaalbare zaalhuur, maar ook omdat het café zich inmiddels heeft ontpopt tot hét centrum van de Enschedese politiek. Een soort Enschedees P96, dus. Deze

de keuze van het andere nieuwe lid, Janarthanan Sundaram, van meer ideologische aard. Waar binnen de partij nog wel eens geklaagd wordt over de geringe aantrekkingskracht die D66 heeft op met name allochtone ondernemers, bleek Janarthanan Sundaram bij uitstek een vertegenwoordiger van deze categorie. Interessant was daarom zijn motief om uitgerekend bij D66 terecht te komen. Als ondernemer in de telecomsector stuitte hij op een bureaucratische muur bij het werven van personeel met een moeizame arbeidsmarktpositie. D66 was in zijn ogen de enige partij die geloofwaardig met deze problematiek omging. Met de schaduwcommissie Bakker in het achterhoofd ligt er daarom een grote uitdaging

om D66 op de kaart te zetten als dé partij die staat voor een evenwichtige arbeidsmarkt. Het al uren dreigende onweer brak inmiddels in volle hevigheid los. Binnen aan de bar nuttigde ik nog een bit-

avond stond in het teken van een kennisma-kingsbijeenkomst voor nieuwe leden. De motivatie van beide aanwezige nieuwelingen bleek enigszins verschillend. Terwijl de belangstelling van de één vooral gestoeld bleek op het feit dat hij Eelco Eerenberg kende van hun gemeenschappelijke studievereniging, bleek

ter lemon, alvorens afscheid te nemen van de gastvrije Enschedese partijgenoten. Terwijl ik me met mijn Peugeotje in een hevig noodweer op weg naar mijn logeeradres begaf, bleven zij achter in De Zon. We zullen in de toekomst ongetwijfeld nog van ze horen.

Naar een nieuw kiesstelsel ?

In juni pleitte ex-D66-senator J.J. Vis in de NRC voor een eenvoudige verandering van onze kiesgewoonten, namelijk het simpelweg afspreken dat we geen tussen-tijdse verkiezingen meer organiseren. Dan hollen we niet steeds achter de waan van de dag aan en verliezen we niet om de haverklap ervaring. Sjaak Scheele pleit er ook voor om het kiesstelsel, vanouds een belangrijk onderwerp voor D66, niet te vergeten. Pleidooi voor een uitroepeten achter bovenstaande titel.

Door Sjaak Scheele

D66 heeft twee zetels in de Tweede Kamer plus een bonuszetel. Dit parlementair dieptepunt noopte tot een bezinning op het gedachtegoed van D66. Daar is D66 mee bezig. Joris Backer en zijn constructie de Permanente Programma Commissie doen ijverig hun best. Op de databank annex discussieforum Plein66 kan ieder lid zijn licht doen schijnen. Ook dit elektronische magazine doet zijn duit in het zakje. Het laat ideeën van onder opborrelen zonder al te zeer te zijn gefilterd door partijbonzen. Dat zijn positieve ontwikkelingen. Als we bezig zijn met het onder de loep nemen van het gedachtegoed is het goed om te zien of oude speerpunten nog steeds geldig zijn in de 21^e eeuw. Alle overbodige ballast dient te worden verwijderd voor de moderne sociaal-liberale partij D66 in wording. Een historisch erfgoed is het districtenstelsel. Nota bene

door toenmalig D66-minister Alexander Pechtold is er een burgerforum kiesstelsel gevormd, dat ten tijde van de laatste verkiezingen advies heeft uitgebracht over een toekomstig kiesstelsel. PASTE de uitkomst van het burgerforum niet in het aloude gedachtegoed van D66? Is er met een verandering van kiesstelsel politiek niet te scoren? Hoe het ook zij, voor de volgende stembusgang zou

Paste de uitkomst van Pechtolds burgerforum niet in het aloude gedachtegoed van D66?

het fijn zijn als er een debat binnen D66 zou plaatsvinden over een nieuw kiesstelsel. Het is bijzonder slordig en tijdens de volgende nationale verkiezingen politiek ongeloofwaardig, wanneer de partij-prominent een uniek burgeronderzoek initieert, maar er binnen de partij vervolgens niets mee gebeurt; wanneer D66 volhardt in haar fossiele

opvattingen in deze zonder een fikse ruzie of zelfs maar discussie.

Hier volgt een korte samenvatting van het uitgebrachte advies dat mijns inziens prima kan dienen als input op een discussieavond.

Vertrouwen

Het Burgerforum Kiesstelsel presenteerde in 2006 zijn advies over een van de pijlers van onze democratie, het kiesstelsel voor de Tweede Kamer. Het was voor het eerst in de geschiedenis dat een groep Nederlandse burgers was uitgenodigd om een advies uit te brengen aan het kabinet.

Politici discussiëren al decenia over de wenselijkheid van een nieuw kiesstelsel. Een

wijziging van het kiesstelsel is één van de manieren om te werken aan herstel van vertrouwen. Er

is meer dan eens gesproken over vragen die verband houden met het vertrouwen van burgers in de politiek. Hebben volksvertegenwoordigers wel voldoende inzicht in wat er onder burgers leeft? Waar gaat het bij verkiezingen om: de personen of de inhoud? Wat is in de huidige tijd de rol van politieke partijen? Zorgt de huidige selectiemethode van kan-

didaat-Kamerleden voor de meest bekwame volksvertegenwoordigers?

Wortels

Het vertrouwen van burgers in politici is tegenwoordig laag. Maar ook het omgekeerde lijkt het geval: politici hebben weinig vertrouwen in burgers. Dit gebrek aan vertrouwen over en weer raakt de wortels van onze democratie. Voor wederzijds vertrouwen is de inzet van zowel burgers als politiek noodzakelijk.

Het advies luidt: een stelsel van evenredige vertegenwoordiging invoeren waarbij de kiezer één stem uitbrengt op ofwel de partij van zijn keuze, ofwel een kandidaat van zijn keuze.

Met één stem meer keus

De kiezer die zijn stem aan een partij geeft, stemt in met de lijstvolgorde. De kiezer die op een persoon stemt, spreekt zijn voorkeur uit voor een specifieke kandidaat.

Doordat er geen voorkeurdrempel is, heeft deze voorkeurstem direct effect.

Een rekenvoorbeeld hoe het stelsel werkt. Stel dat een partij 20 zetels heeft behaald. Van de kiezers heeft 40% op de partij gestemd en 60% op een persoon. Van de 20 zetels

zijn dus acht zetels behaald via de partijstemmen (namelijk 40% van 20 zetels) en twaalf zetels via de voorkeurstemmen (namelijk 60% van 20 zetels). Als eerste

daten worden vervolgens verkozen verklaard. De restzetels worden verdeeld volgens de methode van grootste overschotten.

Dit stelsel voldoet aan de uitgangspunten die zijn geformuleerd voor het beste kiesstelsel voor Nederland: het geeft de kiezer meer invloed, het is begrijpelijk en eenvoudig en het handhaaft de evenredigheid.

Niet alleen hebben de kiezers weinig vertrouwen in de politici, ook het omgekeerde is het geval

worden de acht zetels op basis van de partijstemmen aan kandidaten toegewezen in de volgorde van de lijst. De eerste acht kandidaten van de

Een belangrijke pijler onder ons huidige kiesstelsel is het principe van evenredigheid. Nederland is een land van vele en veelsoortige partijen. De veelkleurigheid van de samenleving vindt zijn afspiegeling in de samenstelling van de Tweede Kamer. Ook het minderheidsstandpunt moet worden ingebracht. Bij het districtenstelsel, zoals in het VK, bestaat de kans dat zelfs een belangrijke stem als die van de Liberaal-Democraten nauwelijks wordt gehoord.

Openbreken

De voorgestelde kiesstelselwijziging breekt politieke partijen als het ware open en dwingt Kamerleden hun blik te richten op de wereld buiten in plaats van op de eigen kring van partijleden. Het belangrijkste gevolg van het voorstel is dat de kiezer meer invloed

lijst krijgen dus een zetel, ongeacht het aantal voorkeurstemmen dat zij hebben behaald. De resterende kandidaten van de lijst worden in volgorde geplaatst van het aantal voorkeurstemmen dat zij hebben gekregen. De eerste twaalf van deze kandi-

krijgt op de samenstelling van de Tweede Kamer. Omdat iedere voorkeurstem ertoe doet, zal dit er toe leiden dat kandidaat-Kamerleden zich meer dan nu zullen richten op de kiezers. Dit bevordert de band tussen kiezers en gekozenen en versterkt het onderlinge vertrouwen. Dit stelsel zorgt daarmee voor een goede balans tussen de invloed van de partij op een

evenwichtige samenstelling van de fractie en de invloed van de kiezer op een persoonlijke vertegenwoordiging. Een balans die niet door de partij, maar door de kiezer wordt ingevuld. Zo wordt het kiesselsel weer een kiesstelsel van de kiezers en niet van de politieke partijen. Politici hebben er belang bij om als zij eenmaal gekozen zijn, benaderbaar te blijven voor kiezers.

Zij worden bij een volgende verkiezing immers persoonlijk afgerekend op hun functioneren. Dit stelsel dwingt politici om niet alleen in verkiezingstijd goed te luisteren naar kiezers, maar ook tijdens hun zittingstermijn. Dit zal de interactie tussen Kamerleden en kiezers verbeteren.

Startdag nieuwe politiek seizoen op 14 september.

Het politieke seizoen zit er alweer bijna op. Nog enkele evenementen en dan is het ruim twee hele maanden afkicken van politieke cafés, debatten, ledenevenementen en overige bijeenkomsten. Althans, zo lijkt het. Op dit moment worden namelijk alweer de voorbereidingen getroffen voor het volgende seizoen. Dat trappen we geheel in lijn

der traditie af met onze inmiddels legendarische startdag, die de voorlopige werktitel 'De Moraal van de liberaal' heeft meegekregen. Tijdens de startdag ontmoeten inhoud en gezelligheid elkaar in de vorm van inspirerende toespraken, vele inhoudelijke workshops (beter bekend als de 'werkateliers') en een afsluitende barbecue. Dit politieke grachtenfestival van D66

Amsterdam mag u niet missen! Zondag 14 september!

De trekker van de startdag is Pieter van der Bent, e-mail: pieter.vanderbent@apptec.nl

Programma D-Café:

dinsdag 16 sept:
D-Café: Prinsjesdag
dinsdag 21 okt: D-Café: Het sociale gezicht van D66 met oa Fatma Koser Kaya

Hoe liberaal is D66 eigenlijk? Verslag D-Café met als gast Alexander Pechtold

Terwijl de Permanente Programma Commissie door het land toert met een uitwerking van de richtingwijzers (dit najaar doen ze Amsterdam aan), boog ons D-Café zich over de klemmende vraag hoe liberaal we eigenlijk zijn bij D66. Zijn wij de echte liberalen of kan de VVD dat blijven claimen? En doet het er wel wat toe? Willen we wel onder die vlag varen? Verslag van een geanimeerde discussie.

Door Jaap Stickelbroeck en Sjaak Scheele

Op woensdag 18 juni jl. werd de laatste D-café van het politieke jaar gehouden in het vertrouwde P96 aan de Prinsengracht. De opkomst was hoog te noemen, zelfs voor de huidige D-café begrippen. Het weer was prachtig en rond achten stond er een gezellige hoeveelheid mensen tot op het terras voor te praten. De D-café gastspreker van die avond en afsluiter van het Amsterdamse politieke seizoen, was zeker niet de minste, in bepaald opzicht de meeste zelfs. Partijleider Alexander Pechtold (de titelatuur 'De Grote Leider' laat hij zich vanzelfsprekend niet aanleunen) was uitgenodigd om zijn achterban toe te spreken.

Aan de hand van de hoofdvraag van die avond: *hoe liberaal is D66 eigenlijk?* werd Pechtold vragenderwijs op zijn drijfveren en visie op de toekomst van de partij beproefd. Dit alles uiteraard in het licht van de zeer gunstige

gang in de peilingen die, afhankelijk van de keuze van politieke barometer, inmiddels tot zo'n 14 zetels op zou lopen.

Al gauw kwam de vraag op of D66 die winst niet ook grotendeels aan de opkomst van een partij als de PVV te danken had. Volgens Pechtold is het zeker aannemelijk dat de kiezers de directe confrontatie met PVV leider Wilders in de peilingen hebben gewaardeerd. Wel benadrukt hij dat beide partijen uitdrukkelijk

niet uit dezelfde vijver visser. De electorale steun die D66 op het moment geniet, komt van de 'middenkiezers' die zich terecht niet herkennen in de halfslachtige opstelling van Balkenende, Rutte en Bos. D66 profiteert aan een gebrek aan duidelijkheid en durf van de 'grote' partijen.

Als ware reden voor de stijgende populariteit van de partij noemt Pechtold dan ook het feit dat D66 telkens een helder en eigen geluid laat horen, waarin de partij het opneemt tegen populisme aan de ene kant en het steeds weer betuttelend en moraliserend optreden van het kabinet aan de andere. De partij biedt daadwerkelijk alternatieven en toont bovendien lef door te komen met

plannen die echte oplossingen bieden, zoals die van de ware Commissie Bakker (Bert zelf was er ook die avond), in plaats van zich verschuilen achter besluiten die pas in een volgende regeerperiode genomen zullen worden.

Pechtold wil zich liever niet laten vangen in een term als liberalisme, omdat de partij voor meer staat, dan iets dat slechtst met die ene term te benoemen is. Bovendien bestaat het gevaar dat mensen verschillende waarde hechten aan die ene term. Zo wordt je in de VS als 'liberal' zelfs beschuldigd van het hebben van communistische sympathieën, terwijl de term in Nederland al jaren lang in gijzeling wordt genomen door een partij als de VVD, die zeker tegenwoordig toch vooral conservatief te noemen. En dan hebben we het nog niet eens over 'liberale' afsplitsingen als TON of de Partij voor de 'Vrijheid' nog maar te zwijgen. Wel vindt Pechtold het belangrijk eenheid in het denken van de partij te zoeken in bijvoorbeeld de vijf richtingwijzers van D66. Een geruststelling, hij wist ze ook alle 5 zonder fout te benoemen. (Voor diegene die ze nog niet kennen, zijn ze op de voorpagina van de D66 website na te lezen.)

Pechtold ziet nog altijd een duidelijke profileringsruimte voor D66 op het vlak van de ethische discussie. Juist in vraagstukken waar anderen

van weglopen, of waarbij zij terugvallen op ideologieën, daar moet D66 blijven denken en de leiding blijven nemen in de discussie, aldus Pechtold. Deze stelling blijkt meer dan zomaar een kreet. Uiteraard komt het onderwerp van de embryoselectie ter sprake en het bijna vanzelfsprekende D66 standpunt daarover, maar Alexander Pechtold wil verder gaan dan dat. Wars van ook het vasthouden van enig eigen 'ideologie' wil hij bijvoorbeeld de discussie openen of de thans geldende uiterlijke termijn van 24 weken voor een abortus, ooit door D66 minister Els Borst daarop vastgelegd, intussen

Pechtold wil zich liever niet laten vangen in een term als liberalisme, omdat de partij voor meer staat

niet toe is aan een bijstelling naar beneden. Nu de staat van de techniek een redelijk garantie op kwaliteit van leven mogelijk lijkt te maken, vanaf een foetale leeftijd van slechts 22 weken, rijst wat Alexander Pechtold betreft de vraag of abortusgrens van 24 weken nog wel stand moet houden. Juist D66 zou wat Pechtold betreft het voortouw in die discussie moeten nemen.

Ook over de politiek-strategische toekomst staat het denken van Pechtold niet stil. Nadat een opmerkelijk lange introductie (microfoon nooit uit handen geven!) uiteindelijk in de vraag resulteerde 'hoe nu verder?' toonde Pechtold zich gretig en strijdlustig: 'De PvdA en VVD willen alleen

samenwerken als het moeilijk met hen gaat. In een fase waar het goed met D66 gaat, is het wat mij betreft niet aan ons om die eerste stap zetten.' Bovendien, zo ging Pechtold verder, heeft hij nu erg veel moeite met de opstelling van VVD'ers als Boekestein, Van Baalen, Kamp om over Teeven maar helemaal te zwijgen. In plaats van het benaderen voor samenwerking, is het wat Pechtold betreft eerder de vraag: 'wat moeten wij nog met deze zogenoemde liberalen in één Europese fractie?'. Ook bij het aanschouwen van de PvdA discussies tussen Timmermans en Hamer, waarbij men telkens weer terugvalt in oude denkbeelden, ontstaat bij Pechtold geen enkele behoefte om als D66 de eerste stap te zetten.

Op de vraag of het dan niet tijd wordt het liberalisme terug te claimen van de VVD, antwoordde Pechtold niet de ogen te willen sluiten voor de realiteit dat D66 op dit moment slechts 3 zetels in het parlement bezet. Het is tot op heden daarom niet opportuun de vooralsnog grotere VVD openlijk de les te lezen over het wat echte liberale politiek is. Bovendien, zo meent Pechtold, zullen de kiezers dat meer en meer zelf ontdekken. Het claimen van het zijn van de enige echte liberale partij komt vanzelf, wanneer mensen die signalen meer en meer oppikken. Wat Pechtold betreft gebeurt dat nog niet

nu, maar wel voor 2011; de peilingen zitten in elk geval mee.

Ook over de telkens weer besproken kroonjuwelen heeft Pechtold zo zijn gedachten. Uiteraard zijn deze, zoals hij wel vaker aangeeft, 'uit voorraad leverbaar'. De vraag blijft hoezeer de urgentie voor het doorvoeren van juist die vernieuwingen bestaat. D66 zou volgens Pechtold telkens voorop moeten blijven lopen bij het zoeken naar een balans tussen macht en tegenmacht. Daar hoort een gekozen burgemeester bij, maar wat Pechtold betreft net zozeer de machtsverhoudingen binnen (grote) ondernemingen tussen

de aandeelhoudersvergadering en het bestuur. De vraag is dan ook terecht op welke van die punten op dit moment de prioriteit moet liggen.

Tot slot en op verzoek uit de zaal, werd Pechtold in de gelegenheid gesteld zijn D66 binnen 'one hot minute' te verkopen. Met ongeken- de souplesse en een indrukwekkende rondetijd van een seconde of tien (in elk geval sneller dan de schrijver van dit stuk kon bijhouden) had Pechtold zijn antwoord klaar. Met D66 wil hij blijven vechten tegen extremisme en populisme, wil hij een alternatief bieden voor dit moraliserende

kabinet met een eigen agenda van hervormen en renoveren en wil hij bovendien vechten voor een beleid dat daadwerkelijk internationaal gericht is.

Pechtold laat een eigen liberaal geluid horen, waarmee zich de contouren van zijn visie op D66 steeds duidelijker aftekenen. Wanneer hij daarmee de confrontatie aangaat met partijen op links of op rechts, is hij op z'n best. Nu die boodschap ook in een soundbite te verkopen blijkt, kan de verdere stijging in de peilingen slechts met vertrouwen tegemoet worden gezien.

Volgens mij...

“Waarom ben ik lid van D66 geworden? Vanwege de politieke nuances: het opkomen voor individuele vrijheid, goed onderwijs voor iedereen, een sterke economie, maar ook duurzame vernieuwing. Een open blik op Europa en de wereld. Politiek die niet door angst geleid wordt, maar gericht is op vertrouwen in mensen. Juist daarom: D66. ”

Wilt u ook lid worden?
Bezoek dan onze website
www.d66.nl/nieuwelingen
of stuur een mailtje aan
info@d66.nl

Moderne politieke vereist een internetstrategie

Zoals Barack Obama heeft laten zien in Amerika, kun je een moderne campagne niet meer voeren zonder aanwezig te zijn op het internet. Maar hoe ver gaan we? Geven we de leden of zelfs de kiezers de mogelijkheid om in alle vrijheid te participeren?

Door Kenneth Donau

De belofte is gedaan, en met een nieuwe datum bekrachtigd: er komt gegarandeerd een vernieuwde website voor D66 Amsterdam. Na het zomerreces, als we allen terug zijn van vakantie, wordt ze onthuld. De URL blijft hetzelfde: [klik hier](#). Een link die je natuurlijk moet bookmarken als dit adres al niet een prominente plaats heeft gevonden te midden van je lijst

met internetfavorieten. De site zal een niet te onderschatten element zijn in de online strategie van D66 Amsterdam. En inmiddels weten we dat een online strategie veel verder gaat dan een informatiezuil op internet. De meest recente Democratische voorverkiezingen hebben laat zien wat een goed voorbereid team met de huidige technologische middelen teweeg kan brengen. Alom is er aandacht besteed aan de manier waarop Barack Obama deze middelen heeft gebruikt om vanuit zijn underdog rol met grote sprongen, en voordat iemand er erg in had, de concurrentie rechts te passeren en vervolgens ruim voorop te blijven. Zijn cam-

pagnekas groeide, een leger vrijwilligers bood zich aan en zijn naam keerde steeds vaker terug in de mediaverslagen. Hij was niet de eerste die het digitale pad koos om geld op te halen - John Kerry was in 2004 al redelijk succesvol met zijn initiatief - echter die extra elementen om aandacht te generen, mensen te informeren en zelfs vrijwilligers te

Inmiddels weten we dat een online strategie heel wat verder gaat dan een informatiezuil op het internet

rekruteren gaven zijn campagne het zetje waarmee hij met de borst vooruit makkelijk de eindstreep haalde. Obama bood burgers een eenvoudige manier om mee te doen in het politieke proces. Vanuit je luie stoel, met een internetaansluiting en een telefoon binnen handbereik, actief meedoen aan een verkiezingscampagne.

Perspectief nodig

Interessante analyses achteraf van deze burgerparticipatie laten zien dat deze verlaging van de drempel om iets te kunnen doen voor veel stemmers een welkome en gewenste aanvulling bleek; het zo simpel mogelijk maken om een steentje bij te dragen aan de

campagne van je favoriete kandidaat of partij is blijkbaar geen slecht idee.

De rol van het internet, laat staan van een vernieuwde website, moet toch ook in perspectief geplaatst worden, te snel doordraven is jezelf voor de gek houden. De anarchistische insteek van het vroege internet is in de laatste tien jaar bijna geheel verdwenen. Dat klopt. Maar de te vroeg geuite beloftes van vernieuwing van democratische processen - brede discussies over belangrijke onderwerpen, een virtueel parlement, zowel lokaal als nationaal, communicatie, enquêtes, interactie, referenda, participatie, eenvoudig toegang vanuit huis, het werk, in de bibliotheek,

etc. - heeft het bestaande net tot nu toe niet kunnen waar- maken. Wat wel

opvalt is dat gelijkgestemden elkaar opzoeken (en meestal vinden) en zoveel mogelijk het ongewenste geluid van een tegenpartij proberen te vermijden.

Zelfregulerend

Mensen vinden er de solidariteit en empathie die ze mogelijk elders in de samenleving te weinig tegenkomen. Er zijn natuurlijk uitzonderingen; sommige zoeken het andere geluid bewust op, maar die kenmerken zich voornamelijk door onder een anonieme naam zoveel mogelijk vuiligheden en vullis in woord en taal te verspreiden, zodat elke discussie direct onmogelijk wordt gemaakt. Deze groep wordt

kleiner en kan steeds vaker worden geweerd.

Oude gildenstructuren

Het 'soort zoekt soort' mechanisme overwint, ook op het internet. Hier lijken stiekem de oude gilden structuren op te duiken, met eigen regels en richtlijnen in besloten gemeenschappen. Onder de schuilnaam Web 2.0 is er een zelfregulerend mechanisme in werking getreden van wiki plekken, forum sites, social networking pagina's, weblog

lokaties, chat omgevingen, folksonomies, etc. Wat deze sites zijn of doen, doet er niet toe, maar ze zijn allen bedoeld om voornamelijk bijeen te komen, contact te houden, op de hoogte te blijven, plannen te maken, samen te werken en informatie te delen. Dat daar een handige methode bijhoort waardoor makkelijk geldtransacties mogelijk zijn, kan dan zeker geen kwaad. Want wat zijn nou een paar euro's onder vrienden. En welke politieke partij, beweging of afdeling kan geen extra financiële steun gebruiken? De jaarrekening over 2007 van onze afdeling – overigens sinds begin juni te downloaden

vanaf de in de eerste alinea genoemde website – laat zien dat ook bij D66 een groot percentage van zowel de verenigingsrekening als ook de campagnerekening uit giften bestaat; en dat is bereikt zonder een "doneer hier" knop op de website!

Het gebruik van internet als democratisch middel staat in Amsterdam en Nederland nog in de kinderschoenen. Wij warmen langzaam op voor dergelijke participatie. De diverse politieke hyves clubjes en youtube filmpjes zijn er al, maar worden nog marginaal benut. Ook de webpagina's van alle partijen in de Amsterdamse gemeenteraad bieden vooralsnog hetzelfde stramien: een weblogje

hier, een agendaatje daar, waarbij de een iets strakker in zijn vel zit dan de ander. Er is verandering op komst: de beweging van Rita Verdonk is al begonnen met een zorgvuldige imitatie van Obama's tactiek: links naar facebook, flickr, youtube, linkedin, twitter, wikipedia en hyves staan prominent op haar pagina. Een webwinkel voor het aanschaffen van TON merchandise, ideeën aandragen en uitwerken op het TON-wiki, en natuurlijk een prominente "stort geld" knop zijn eveneens aanwezig (de reden dat <http://www.ton.nl/> naar een Duitse groothandel verwijst is lastiger te plaatsen in deze tactiek).

Ongegeneerd imiteren leidt niet altijd tot het juiste resultaat. In de Londonse burgemeesterverkiezing bracht Ken Livingston een tactische wijziging aan in zijn campagne en huurde het online reclame team "Blue State Digital" - jawel, hetzelfde bureau achter een van de youtube campagnes van Obama – om de jeugdige Boris Johnson het hoofd te bieden. Verspreiding van enkele video's op YouTube brachten hem een eind op weg, maar hielpen hem niet aan de overwinning. Precies, de filmpjes hadden vrijwel geen politieke lading.

Veel meer mogelijk

Er is nog zoveel meer mogelijk. Wie durft in de toekomst als eerste het voortouw te pakken, de volgende horde te nemen, kiezers online uit te nodigen, en niet alleen om hun geld in ontvangst te nemen, maar om een belangrijkere rol binnen de partij te spelen. Wie is daar al klaar voor? Stel je eens voor dat partijen hun doelgroepen gaan opzoeken op hun netwerk sites, of ze vandaar uitnodigen om op een eigen online forum verder te discussiëren, met voor en tegenstanders. Met het oog op uithoren, op doen van ideeën en vervolgens beleid maken; politiek niet alleen voor jou, maar voornamelijk met jou. Over twee maanden staat de vernieuwde site van onze afdeling er, we kunnen daarna van die inspanning eerst op adem komen en na genoeg donaties, wie weet, snel een volgende stap zetten.

Uit de gemeenteraad

Haastig “ja” van PvdA en GL tegen slecht onderbouwde milieuzone

Een beter milieu begint bij jezelf. Maar begint een schonere lucht ook in Amsterdam? Tijdens de laatste raadsvergadering voor het zomerreces vergaderde de gemeenteraad over ‘Voorrang voor een gezonde stad: de plannen van wethouder Herrema (PvdA) voor een schonere lucht. Belangrijkste onderdelen van die plannen zijn de invoering van een milieuzone en een forse verhoging van de parkeertarieven. Die onderdelen zijn gelijk ook de meest omstreden onderdelen, en daarom wachtte het College een pittige vergadering.

Toch hoefde het College niet te vrezen dat haar plannen geen meerderheid haalden. Duidelijk was immers al dat PvdA en GroenLinks de Herrema-plannen zouden steunen. Eerder hadden deze twee partijen als meerderheid van de Raad besloten om het advies van de commissie Verkeer en Vervoer van de gemeenteraad om besluitvorming van het plan uit te stellen, te negeren.

Dat uitstel zou er niet voor niets zijn geweest: er bestaat nog veel onduidelijkheid over de effecten van de milieuzone. De milieuzone moet volgens het College voor zorgen dat er minder fijnstof in de Amsterdamse lucht komt. Volgens PvdA-minister Cramer van milieu zet de milieuzone echter ‘weinig zoden aan de dijk’. D66-duoraadslid Marcia Appels: ‘D66 wil als geen ander een schone stad en schonere lucht voor de Amsterdammers. Naast de gezondheid van mensen is schonere lucht ook van belang voor de verdere ontwikkeling van de stad. Het idee van een milieuzone klinkt natuurlijk sympathiek. Maar een goede onderbouwing van de maatregelen ontbreekt, en

er is geen duidelijkheid over de uitvoering en handhaving van de milieuzone.’ D66-fractievoorzitter Ivar Manuel had liever gezien dat het College meer investeerde in schoon openbaar vervoer en meer aandacht had gehad voor innovatie en technologische vernieuwingen. Een fijnstofzuiger bijvoorbeeld, waarmee je op plekken waar fijnstof ronddwarrelt de fijnstof wegzuigt. Ook het opwekken van een elektrostatisch veld boven de weg waarmee je fijnstof vangt is volgens D66 een optie. De gemeente Amstelveen begint binnenkort met een proef op dit gebied. Ivar Manuel: ‘Niets daarover in de plannen van het College, maar wel die dure en omslachtige milieuzone voor personenauto’s waarvan openlijk betwijfeld wordt of het enig noemenswaardig effect zal hebben. Dat is teleurstellend.’

D66 diende een motie in om de milieuzone voor personenauto’s pas in te voeren nadat onomstotelijk is komen vast te staan dat deze ook echt het beoogde effect zal realiseren. Tot die tijd zouden de parkeertarieven niet moeten worden verhoogd. Helaas haalde de motie het niet. Wel besloot de gemeenteraad dat er in 2009 nog een toetsmoment naar de effectiviteit en noodzakelijkheid van de milieuzone komt. Ondertussen gaan de voorbereidingen echter gewoon door. D66 stemde tegen de Herrema-plannen, net als de andere oppositiepartijen. Ivar Manuel: ‘D66 wil best de invoering van een milieuzone overwegen, maar niet voordat is komen vast te staan dat deze ook echt zal werken. Tijd om daar meer zekerheid over te verkrijgen is ons door de coalitie echter niet gegund.’

Leerplichtcontroles op Schiphol buitenproportioneel en inefficiënt.

De Amsterdamse D66-fractie is verbaasd over de aangekondigde leerplichtcontrole van Amsterdam onder vakantiegangers op Schiphol. De sociaal-liberalen vinden dat het College hiermee wel erg ver het privé leven van mensen binnendringt. Ook vragen de fractie zich af het efficiënt het is om leerplichtambtenaren gezinnen op Schiphol te laten opspeuren. D66 heeft het College daarom om opheldering gevraagd over de aangekondigde controleacties.

Eerder deze week werd bekend dat het Amsterdamse bestuur van plan is rond de vakantieperiode leerplichtambtenaren op Schiphol in te zetten om te speuren naar gezinnen die te vroeg op vakantie gaan. D66-duoraadslid Jan Paternotte: ‘Het College wil met deze maatregel ver buiten haar eigen grondgebied Amsterdammers gaan controleren. Hier zien we wederom dat Amsterdam te vaak kiest voor zware bemoeienis met de persoonlijke levenssfeer van Amsterdammers, in dit geval als zij op het punt staan op vakantie te gaan.’

Paternotte vraagt zich bovendien af of controles op Schiphol wel zo efficiënt zijn: ‘Er zijn heel veel andere manieren om dit te doen. Straks moeten reizigers gaan bewijzen dat hun kinderen niet in Amsterdam op school zitten. Als de gemeente Den Haag en Rotterdam dit ook zouden doen wordt het een janboel. Er zijn grenzen aan de macht van een gemeente.’

Uit de gemeenteraad

Ivar Manuel over de Voorjaarsnota 2008

Eind mei presenteerde het College de Voorjaarsnota. Elk jaar wordt er een voorjaarsnota geschreven als voorloper op de begroting. De voorjaarsnota geeft een tussentijds overzicht van het lopende begrotingsjaar. In het algemeen dient de voorjaarsnota als een uitgangspunt voor de begroting van het daaropvolgende jaar. Lees hier de inbreng van D66-fractievoorzitter Ivar Manuel in het debat over de Voorjaarsnota 2008.

Voorzitter,

De voorjaarsnota is beknopt en overzichtelijk, zakelijk zou je kunnen zeggen. Financieel zit het de gemeente niet mee. We kennen allemaal de grote en minder grote, maar toch nog forse, tegenvallers. De vraag is hoe je dergelijke tegenvallers financiert.

Je kunt ze uitsmeren over vele jaren maar daarmee belast je toekomstige generaties bestuurders en Amsterdammers. En het zijn onze tegenvallers, hier en nu. Daarom vindt D66 dat we het ook nu zoveel mogelijk moeten financieren en daarvoor onze reserves en extra's dienen aan te spreken. Het college doet dat in zekere zin door de reserve van de Meerwaarde Afkopsommen te laten vrijvallen en daarmee een deel van de overschrijdingen van de Noord/Zuid-lijn te financieren. De manier waarop dat is gebeurt, het passeren van de Raad, is onjuist, daar heeft de rekeningcommissie al één en ander over gezegd, maar het principe heeft wel onze steun.

We zijn hier en nu verantwoordelijk voor onze financiële tegenvallers en

we zullen ons verlies moeten nemen en de spaarpot moeten omkeren. En of dat nu het superdividend van Schiphol is of dat het de aandelen van Nuon zijn, of nog weer iets anders, dat laten we graag aan de wethouder over. We willen deze discussie graag verder voeren met het college en dienen daarvoor zo meteen een motie in.

Voorzitter,

Ondanks de financiële krapte kiest het college ervoor om haar programma geheel uit te voeren. Laat ons dat nou niet verbazen, en het blijkt ook nog eens net te kunnen. We lezen een keurige opsomming in de Voorjaarsnota, maar missen hier en daar ook nog wel wat.

Het project 1012 bijvoorbeeld wordt nergens expliciet genoemd. Het staat wel onder de collegebesluiten bij het kopje 'Eerdere besluitvorming' en ik begrijp dat van de daar vermelde 1,4 miljoen er ongeveer 5 ton naar het project 1012 gaat.

Maar de rode loper (openbare ruimte Rokin), passend bij Amsterdam Topstad, functiedifferentiatie (een gedifferentieerder aanbod aan winkels, horeca en hotels in het Wallengebied realiseren) en een duurzame fraai vormgegeven openbare ruimte, dat kost natuurlijk wel wat meer. Het kan zijn dat we het terug gaan zien in het verdelingsvoorstel voor de ISV-middelen (stadsvernieuwingsgelden), maar over wat voor een bedrag spreken we dan?

Om het project 1012 Topstad waardig en succesvol uit te gaan voeren is een sterke organisatie en een afdoende budget noodzakelijk. D66 kan zich voorstellen dat daarvoor, analoog aan de indertijd succesvolle

NV Zeedijk, een NV 1012 wordt opgericht. We horen graag van de wethouder hoe hij daar tegenaan kijkt.

Voorzitter,

De behandeling van de Voorjaarsnota is ook het moment waarop de verschillende fracties kunnen proberen om het college suggesties mee te geven voor het opstellen van de begroting voor 2009. De Voorjaarsnota laat nog ruimte voor maar liefst 8 miljoen structureel en 17 miljoen incidenteel; ik weet ook wel dat het college dat onderling al meer dan eens verdeeld heeft, maar laat ik maar eens uit gaan van het idee dat er nog vrije ruimte is.

Wat D66 betreft zou dit college dan sterker moeten gaan inzetten op een viertal punten;

1. De nieuwe economie

De kenniseconomie dateert al weer van jaren geleden, kennis en creativiteit staan nu aan de basis van het Topstad programma. Dat is goed, maar we moeten nu al weer verder denken over hoe we onze positie kunnen versterken en optimaliseren. D66 komt dan uit bij de netwerkeconomie. Ontmoeten en verbinden. Ik wil daar nu verder niet al te veel over zeggen, maar kom daar bij de algemene beschouwingen graag nog uitgebreid op terug.

2. Verbetering van de dienstverlening

Daar wordt natuurlijk al veel aan gedaan. Eén nummer, één loket, digitale dienstverlening. Dat is allemaal structuur maar nu nog de praktijk.

Ik moest toevallig deze week bij mijn stadsdeel zijn. Eén van de betere stadsdelen waar het de dienstverlening betreft heb ik mij

Uit de gemeenteraad

laten vertellen. Verlenging van mijn rijbewijs. Een aanvraag indienen kost minder dan 5 minuten. Ik kwam daar tussen de middag, maar werd door de receptioniste meteen weer de deur gewezen. We hebben avondopening. Van 13.00 tot 19.00 bleek dat te zijn. Je zal toch om 19.00 thuiskomen van je werk?! Ik was iets over vijven weer terug. Het was niet echt druk. Zes loketten waarvan twee bemand. De afhandeling bij het ene loket duurde de volle veertig minuten die ik moest wachten op de humeurige dame achter het andere loket. Stel je dat eens voor in een supermarkt, dat ze maar één kassa effectief open hebben en dat je veertig minuten moet wachten om te betalen. Dat is ondenkbaar. Of zoals de meneer die na mij was het zei; het is ongelooflijk maar de overheid slaagt er toch telkens weer in om alle vooroordelen te bevestigen. Voorzitter, aan de klantvriendelijkheid van de dienstverlening valt nog een heleboel te verbeteren.

3. Sterker inzetten op kunst en cultuur

D66 gelooft in Amsterdam en vindt dat Amsterdam meer dan nu het geval is moet investeren in cultuur. Ook de Kunstraad maakt zich zorgen in haar advies over het Kunstenplan. Er is te weinig geld voor alle ambities. Wij snappen als D66 dat er keuzes gemaakt moeten worden maar we zijn teleurgesteld dat in de voorjaarsnota niet gekozen is om meer geld aan deze sector te besteden. U weet dat investeringen in kunst en cultuur een meerwaarde hebben en een positieve invloed op de economie, toerisme, de sfeer in de stad, het aantrekken van grote bedrijven. In een netwerkeconomie vervullen kunstinstellingen een cruciale rol voor ontmoeting en

verbinding tussen bewoners, bezoekers en bedrijven. Daarom dienen wij een motie in, als steuntje in de rug voor dit college om aan te geven dat wij u oproepen meer geld te besteden bij de begroting aan deze sector.

4. Investeren in milieu en groen
Voorzitter dit college is voortvarend aan de slag gegaan met het milieu, een schone bodem, schoon water en met als topprioriteit schone lucht. Op milieugebied is het college zelfs zo fanatiek aan de slag gegaan dat het de realiteit, of zeg maar de feitelijke onderbouwing, soms uit het oog dreigt te verliezen. Over dat laatste komen we straks nog te spreken.

En ook op het gebied van het groen laat het college zich niet onbetuigd, de Weststrandscheg omgedoopt tot de Tuinen van West ontwikkelen zich weliswaar niet zo snel als D66 had gehoopt, maar in het najaar gaat de wethouder de commissie daar zelf de voortgang laten zien. En ook kleinschaliger groen zoals de postzegelparkjes krijgen aanstaande vrijdag hun kick-off. Dus wat blijft er te wensen over?

Nou, over groen valt ook nog wel één en ander te leren en groen moet ergens ontkiemen. Daarom zijn wij er nogal verbaasd over dat de kas- sen van de Hortus in de Overtuin niet zijn opgenomen in de Voorjaarsnota. We dienen daarvoor een motie in, bedoeld als steuntje dan wel duwtje in de rug van de wethouder om bij de begroting hier toch het benodigde geld voor te vinden.

En tenslotte voorzitter, lest maar niet zo best; we hebben ook te maken met een college dat als motto lijkt te hebben; het doel heiligt alle middelen. Als burger word ik gecontroleerd achter m'n voordeur,

De fractie van D66

Ivar Manuel
Petra Hoogerwerf

Duo Raadsleden
Jan Paternotte
Hans Korff
Marcia Appels

Medewerkers
Alexander Scholtes
Michelle van Gastel

Fractiesecretariaat
Kamer 2239, Amstel 1
1011 PN Amsterdam
tel: 020-552 3480
fax: 020-552 3158
E-mail:
D66@raad.amsterdam.nl

op straat aangehouden om uit te leggen waarom ik niet op school of werk ben, via mijn kenteken worden mijn gangen nagegaan, bij het uitgaan wordt ik gecontroleerd op drugs, bij het naar huis gaan op wapenbezit en als het dan eindelijk vakantie is moet ik op schiphol aantonen dat het ook echt vakantie is voor alle leden van mijn gezin.

En natuurlijk is het enigszins overdreven, maar. Voorzitter, we zijn op weg naar een samenleving die mij niet bevalt, een samenleving waar elk individu zich altijd en overal de bemoeizucht van de overheid moet laten welgevalen. Waar collectieve normen en waarden en collectieve schijnveiligheid geen ruimte meer laten voor individuele vrijheid en privacy. En dat zou ons allemaal veel meer zorgen moeten baren dan het nu kennelijk doet.

Wedstrijdverslag: debat Gehrels - Hoogerwerf

D-Café over cultuur in Amsterdam

Door Thijs Baas

De bulderende aankondiging van John Bijl deed nog vermoeden dat het om een dart-finale op Frimley Green ging. De gladiatoren van deze avond waren echter niet Barney of Co Stompé, maar de Amsterdamse cultuurwethouder Carolien Gehrels (PvdA) en D66-gemeenteraadslid Petra Hoogerwerf. Onderwerp was lokale media, kunst en cultuur. Technisch juist (de termen kunst en cultuur zijn gevallen, lokale media in algemene zin passeerde nog vaker de revue), maar stadszender AT5 en de toekomstige functie van deze zender annex productiebedrijf

Onafhankelijk nieuws

Goed, wat is dan die rol van de gemeente bij het benutten van de voor media beschikbare infrastructuur? Gehrels meende dat juist de betrokkenheid van de gemeente waarborgt dat AT5, als meest geïnstitutionaliseerde Amsterdamse televisiezender, onafhankelijk nieuws kan brengen. Een krant als *Het Parool* mag dan met uitsluitend abonnements- en advertentiegelden eveneens garant staan voor een vrije en onverveerde weergave van het nieuws, de private financiering ervan is een stuk goedkoper, aldus de wethouder. "Je kunt van een olietanker geen zeilboot

kaart van de bestuurlijke traagheid nogmaals uit te spelen door te wijzen op de stroperigheid waarmee bijvoorbeeld aanvragen voor filmlocaties worden behandeld. "Filmmakers moeten doorgaans zes weken van tevoren een vergunning aanvragen om op een bepaalde locatie opnamen te mogen maken". Grote mediabedrijven als Eyeworks, die (nog) heil zien in een Amsterdams hoofdkantoor, moeten we volgens haar koesteren. Sterker: als het aan Hoogerwerf ligt mag er best een stap meer en sneller worden gezet om Amsterdam ook voor de mediabranche aantrekkelijk te houden. Daartoe ziet zij

vormde de hoofdmoot.

Je ziet het vaker bij dergelijke politieke bijeenkomsten: het onderwerp is actueel, de gasten ter zake kundig, maar de meningen liggen in feite zo dicht bij elkaar dat slechts over marginale kwesties enige meningsverschillen ontstaan. In dit geval onder meer: het tempo waarin veranderingen moeten plaatsvinden en de mate van inhoudelijke bemoeienis van de (gemeentelijke) overheid met de inhoud van, bijvoorbeeld, een stadszender als AT5.

maken", was haar repliek op de opmerking van Petra Hoogerwerf dat het "allemaal wel wat sneller mag" met het anticiperen op een sterk veranderend medialandschap. Om enerzijds jezelf op de borst te kloppen voor een reeds 16 jaar durend AT5-succesverhaal en dat project tegelijkertijd een (logge) olietanker te noemen, wekt echter op z'n minst enige bevreemding.

Stroperigheid

Hoogerwerf probeerde de

mogelijkheden door van de onevenredig ruime gemeentesubsidie van 21 miljoen euro voor de nieuwe Openbare Bibliotheek enige miljoenen af te snoepen en naar de (nieuwe) media te laten vloeien.

Ervaringsdeskundige en aandachtig toeschouwer Joris Hillebrand stelde Gehrels de gewiekste vraag aan wélk AT5 de subsidie ten goede komt: aan de productie-maatschappij of aan de zender. Daarbij wees hij Gehrels en de andere toe-

hoorders er fijntjes op dat Salto de zendgemachtigde is. Als zodanig kan deze omroep programma's aankopen bij diverse productiemaatschappijen, waaronder AT5. De suggestie om in die constellatie de subsidies naar Salto te laten vloeien wees Gehrels van de hand met het argument dat "je het niet goedkoper krijgt dan in de huidige constructie". Zo wordt een logge olietanker dus nooit een wendbaar zeiljacht.

Stokpaardje D66 fractie

Inmiddels was de algemene kwestie lokale media, kunst en cultuur dus teruggebracht tot het thema "hoe houdt AT5 het hoofd boven water en kan het ook in de komende jaren de kwaliteit leveren die het op dit moment (bij vlagen) levert?". "Hoe zit het eigenlijk met de fusiepogingen met onder meer RTV Noord Holland die enkele jaren geleden afketsten?" wilde toehoorder Rick ten Have, hangend over de balustrade, weten. "De overheid moet geen fusie willen", deed Gehrels een poging dit onderwerp in de kiem te smoren. "Ze vangen elkaar vliegen af" was de mening van Hoogerwerf, waarna het

onderwerp eindelijk werd verbreed tot kunst, cultuur en andere creatieve ambities van de stad.

En daar was weer het stokpaardje van de gemeenteraadsfractie van D66: de creatieve kennisstad. Suggesties uit de zaal om mensen de kans te geven om digitale programma's te maken en om via een onafhankelijk productiehuis het aanbod te verbreden werden nog door Gehrels beantwoord met het succes van fabchannel, dat met steun van de gemeente registraties van optredens in onder meer Paradiso en de Melkweg uitzendt. Maar op de toch vrij centrale vraag waar de écht bijzondere kwaliteit is, kwam Gehrels niet verder dan de opmerking dat "iedereen kan proberen met kwaliteit de aandacht op zich te vestigen".

Buiten de ring

"Hoe definieer je maatschappelijk rendement?", was de volgende vraag van spreekstalmeester John Bijl. "De mate waarin je erin slaagt zoveel mogelijk Amsterdammers iets acceptabels te brengen", probeerde Gehrels. Petra Hoogerwerf probeerde vervolgens de discussie weer

wat te verbreden. Ze wees daarbij op de achterblijvende programmering van de bestaande, vaak betrekkelijk nieuwe cultuurpaleizen. "Het geld van het kunstenplan gaat niet naar cultuurcentra, maar naar bijvoorbeeld de prachtwijken, terwijl het Muziekcentrum, de topkunst en de midensector het geld minstens net zo hard nodig hebben." Gehrels kwam daarop met een slimme tussenweg: "Er moet meer geld naar cultuur in buurten buiten de Ring, bijvoorbeeld Amsterdam Noord." Dat 'Noord' grotendeels binnen de Ring ligt zag ze daarbij even over het hoofd.

Wel leek ze zich enigszins op te winden over de kunstraat, die in haar ogen de waarde van laboratoriumfuncties, zoals die van de Waag Society, grotendeels negeert. Naast prachtwijken, talentontwikkeling en het bieden van wereldklasse behoort die functie wat haar betreft tot de topprioriteiten. Maar ja, ook een olietanker die niet op ramkoers ligt is niet zomaar bij te sturen. En overstag gaat zo'n schip al helemaal niet.

Debattraining voor D66'ers

D-Loquentia, de debatingclub van D66 komt dit najaar op de volgende data bij elkaar:

- 24 september
- 15 oktober
- 12 november
- 26 december

Iedereen is welkom.

Allemaal samen voor de bonus bonus

Een andere regeling voor de excessieve inkomens

Naarmate de beloningen die bestuursleden van grote bedrijven zichzelf toekennen excessiever worden, klinkt de roep om een verbod. Minister Bos breekt zich het hoofd hoe dat te doen en onze vriendelijke bestuursleden dreigen dat ze dan de hoofdkwartieren van de Nederlandse bedrijven naar elders zullen verplaatsen.

Door Frans Verhagen

Nu van die kant geen gemeenschapszin valt te verwachten en de politiek hier nooit een regeling voor zal kunnen maken is het wellicht tijd voor een andere oplossing:

de bonus bonus. Een vrijwillige regeling, heel liberaal.

Het is best mogelijk dat de bestuurders hun beloning dubbel en dwars verdienen al mag je je soms afvragen wat nou precies de verhouding is tussen normaal je werk doen en bijzondere prestaties leveren. Soms twijfel je. Rijkman Groenink kreeg een bonus voor het verkopen van zijn bedrijf, anderen strijken hun bonussen op ook als het neit goed gaat. Weer anderen maken winst op een manier die niet vol valt te houden maar wel tot korte termijn bonussen leidt. Enfin, niet een zaak waar we ons als gewone burgers in willen verdiepen. Moeten wij aandeelhouders tegenhouden die hun geld weg willen geven aan bestuurders? Misschien is het waar dat je geen goede mensen kunt aantrekken zonder deze regelingen. In Amerika

verdienen ze immers nog veel meer, en misschien vertrekken sommige bestuurders dan wel – al heb ik daar zo mijn twijfels over. VNU-baas Rob van den Bergh kwam van een koude kermis thuis. Maar ik ben best bereid er het zwijgen

Bestuurders een bonus? Dan de werknemers samen hetzelfde bedrag

toe te doen over deze *over-the-top* inkomens als we het volgende vrijwillige arrangement kunnen afspreken. De fantastische bedrijfsresultaten die een dergelijke bonus rechtvaardigen zijn ongetwijfeld mede te danken aan de doortastende en slimme leiding van het succesvolle bedrijf. Maar zoals we weten uit onze populaire management literatuur, dat doet zo'n leider nooit alleen en een inlevende directie zal dat zeker als eerste zal beamen. Het zijn de werknemers, de mensen die op de werkvloer, die de geniale strategie van de top hebben uitgevoerd – bij een probleemgeval als Numico vaak onder grote druk en met onzekere vooruitzichten. Allen voor één, één voor allen. Laten we daarom gewoon dit afspreken. Als een bonuspakket wordt afgesproken voor de

president directeur, dan keren we dat hele bedrag aan bonus ook uit aan de werknemers. Twaalf miljoen bonus voor Bennink? Dan voor de ruim 10.000 werknemers van Numico met zijn allen ook 12 miljoen, gelijk verdeeld. Iedere werknemer krijgt 1200 Euro bruto.

De aandeelhouders zouden nooit bezwaar kunnen hebben tegen zo'n regeling. Hij kost nauwelijks iets, hij is immers afhankelijk van de fantastische prestaties van de top, en hij motiveert het hele bedrijf om de topman te steunen in zijn pogingen zijn bonus te verzilveren. Allemaal

samen voor de bonus van Bennink! Het lijkt me een ideale regeling. Nie-

mand wordt er slechter van en het gezeur over deze wel erg riantie betalingen is in één klap afgelopen. Ineens hebben bedrijven met de hoogste bonussen voor de directie op de banenmarkt een voordeel, zeker in de krappe banenmarkt voor de laagste inkomens want die profiteren in hun lage schijf onevenredig van het bedrijfssucces.

Dat lijkt me nog eens maatschappelijk ondernemen: niet alleen de directie van een goed presterend bedrijf belonen maar ook de werknemers. Als goed liberaal zou ik dit niet van overheidswege willen opleggen, het zou als het ware uit de inborst van deze brave toplieden zelf moeten komen. Een vrijwillig arrangement. Het kost nauwelijks iets en is een directe stimulans. Wie gaat hier goede sier mee maken?

Smoelenboek: medewerkers aan dit nummer

Voor wie wel namen hoort maar soms moeite heeft die te koppelen aan gezichten, hier een overzicht van de medewerkers aan dit nummer van de Olifant

Sjaak Scheele is lid van de afdeling Amsterdam en secretaris van het Platform Europa

Thijs Baas is hoofdredacteur van de Olifant

Olivier Morot is redacteur van de Olifant

Frans Verhagen is hoofdredacteur van amerika.nl en voorzitter van de PIVD

Kenneth Donau is redacteur van de Olifant

Jaap Stikkelbroeck is advocaat en redacteur van de Olifant

Volgende nummer 15 september 2008

Prettige vakantie